

**Školský vzdelávací program pre 4. ročník druhého stupňa
hudobného odboru, predmet:
komorná hra, sprievod / hra na organe**

Názov predmetu	Komorná hra, sprievod / hra na organe
Ročník	Štvrtý
Časový rozsah výučby	1 hodina týždenne
Stupeň vzdelania	Druhý
Názov ŠVP	Štátny vzdelávací program ZUŠ v SR
Názov ŠkVP	Školský vzdelávací program ZUŠ, Štefánikova 20, Michalovce
Forma štúdia	denná
Vyučovacia jazyk	slovenský
Spracoval	Mgr. Erika Děkányová
Koordinátor ŠkVP	PaedDr. Alena Hersteková
Schválené dňa	28.augusta 2014

Charakteristika predmetu

Učivo sa vyberá so zreteľom na individualitu žiaka, jeho talentové predpoklady a technickú vyspelosť. U mimoriadne nadaných a technicky vyspelých žiakov sa môžu na štúdium použiť aj skladby určené pre vyšší ročník.

Učivo môže zahŕňať aj skladby, ktoré sa v osnovách nenachádzajú, ale sú umelecky hodnotné a svojou technickou náročnosťou zodpovedajú príslušnému ročníku.

Na konci každého ročníka vykonávajú žiaci praktickú záverečnú ročníkovú skúšku pred komisiou zloženou z pedagógov oddelenia. Žiaci účinkujú na interných a verejných koncertoch.

Ciele vyučovacieho predmetu

Všeobecné ciele

- Rozvíjať u žiaka záujem o rôzne hudobné žánre.
- Rozvíjať schopnosť k samostatnému štúdiu.
- Rozvíjať osobitosť kolektívneho hudobného prejavu,
- Pri vyučovaní procese používať metódy primerané schopnostiam, nadaniu a psychickej zrelosti žiaka.
- Prispieť k všestrannému rozvoju osobnosti dieťaťa.
- Rozvíjať tvorivé myslenie a emočnú inteligenciu.
- Pestovať u žiaka i hodnotový systém a obranyschopnosť voči tlaku reklamy, gýču, preferencii materiálnych hodnôt, upozorniť ho na vyššie duchovné hodnoty a orientovať ho v ponuke hudobných produktov.
- Zlepšovaním muzikálnych a technických schopností žiaka podporovať a naďalej pestovať u žiaka vôľu, trpezlivosť, nadšenie pre kolektívnu hru a vo všeobecnosti záujem o hudbu.

Špecifické ciele

Kognitívne ciele

- delenie hudobných partov, ich význam pri spoločnej interpretácii.
- interpretácia jednoduchých skladieb alebo skladby pre viac nástrojov podľa notového zápisu s učiteľom, iným žiakom.
- transponovať jednoduché piesne,
- uvedomele riešiť hracie postupy.

Afektívne

- vyjadriť v interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov,
- emocionálne prežiť skladby.
- rozlišovať charakter skladby.
- porovnať rôzne spôsoby vlastnej aj počúvanej interpretácie skladby.
- dokázať zvládnuť interpretáciu skladby na verejnosti.
- vyjadriť charakter skladby

Psychomotorické

- počúvať sa navzájom
- interpretovať na nástroji vlastnú hudobnú predstavu,
- rozvíjať sluchovú vnímavosť,
- zvyšovať technickú náročnosť interpretovaných skladieb,
- zdokonaľovať a rozvíjať nadobudnuté zručnosti v interpretácii,
- prehľbovať a obohacovať technické a výrazové schopnosti,

Výchovné a vzdelávacie stratégie

Základné kľúčové kompetencie a spôsobilosti žiaka vo štvrtom ročníku rozvíjame nasledovne:

1. Sociálno-komunikačné spôsobilosti

- dokázať určitý čas sústredene pracovať, náležite reagovať na zmeny,
- využívať ústretovú komunikáciu – mimiku i gestikuláciu v hre na nástroji,
- vyjadriť slovne pocity a dojmy z interpretácie a z počúvania,
- viesť k pravidelnej príprave na hodinu,
- pestovať zmysel pre súhru prostredníctvom štvorročnej a komornej hry,
- zdokonaľovať kvalitu interpretácie pri vystúpení na verejnosti.

2. Spôsobilosť v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- rozvíjať schopnosť objavovať, pýtať sa a hľadať odpovede, ktoré vedú k tvorivosti,
- uvedomele pracovať s rytmickým pôdorysom skladby,
- rozvíjať priestorovú orientáciu na pódiu,
- dôkladne porozumieť jednotlivým motívom, fráz, sprievodu a hudobnému členeniu, čo vedie k ľahšiemu pochopeniu hudobného spracovania tým aj k lepšej interpretácii.

3. Spôsobilosti v oblasti informačnej a komunikačnej technológie (digitálnych technológií)

- Podporovať percepciu digitálnymi zdrojmi umeleckých diel, využívať digitálne spracovanie hudby.

4. Spôsobilosť učiť sa

- rozvíjať vytrvalosť, iniciatívu a schopnosť samostatne sa učiť a získavať informácie,
- hodnotiť informácie a využívať ich aj v medzipredmetových vzťahoch,
- rozobrať skladbu podľa formy ,
- analyzovať skladbu po rytmickej stránke (synkopa, fermata, triola).

5. Spôsobilosť riešiť problémy

- vnímať, sledovať, rozoznávať a premýšľať o vzniknutých situáciách,
- učiť sa byť empatický,
- aplikovať získané návyky pri nácviku nových skladieb,
- zvládať emócie pri vystúpení,
- prekonať počiatočné neúspechy.

6. Osobné, sociálne a občianske spôsobilosti

- akceptovať svoje práva a povinnosti v škole i mimo nej,
- mať zodpovednosť a schopnosť dodržiavať dohody,
- rozvíjať empatiu voči svojmu okoliu a ochotu pomáhať.

7. Spôsobilosť vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- rozvíjať schopnosť tvoriť a prijímať umenie,
- vyjadriť svoj názor i vkus,
- ovládať základné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
- poznávať a vážiť si národné hudobné bohatstvo.

Stratégia vyučovania

Pri vyučovaní sa budú využívať nasledovné metódy a formy práce:

Názov tematického celku	Stratégia vyučovania	
	Metódy	Formy práce
1. Hra na nástroji	• slovná metóda • názorná metóda • praktická metóda • reproduktívna metóda	• individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
2. Hudobno-teoretické poznatky	• analyticko – syntetická metóda • deduktívna metóda • informačno-receptívna metóda • problémový výklad	• individuálna práca na vyučovacej hodine • domáca príprava na vyučovaciu hodinu
3. Hudobno-výrazové prostriedky	• reproduktívna metóda • heuristická metóda	• počúvanie hudobných nahrávok a interpretácie učiteľom

Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Názov tematického celku	Odborná literatúra	Didaktická technika	Materiálne výučbové prostriedky	Ďalšie zdroje
1. Základy hry na nástroj	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD, - zvukové pomôcky:	ilustrácie	- internet
2. Hudobno-teoretické poznatky	Výber podľa prílohy č. 1	Prehrávač, vzorový prednes učiteľa		- knižnica
3. Hudobno-výrazové prostriedky	Výber podľa prílohy č. 1	- videotechnika, CD, DVD - zvukové pomôcky		internet

Obsah vzdelávania

TEMATICKÝ CELOK	KOMPETENCIE OBSAHOVÉ ŠTANDARDY	VÝKONOVÉ ŠTANDARDY	KRITÉRIA HODNOTENIA
1. Hra na nástroji	Učiť žiaka ovládať: • rozumieť základným princípom kolektívneho muzicírovania, • definovať party spoluhráčov • kontrolovať sluchovo hru spoluhráčov, • interpretovať spolu s inými žiakmi skladby podľa notového zápisu. • počúvanie s uvedomením sólistu, • dokázať pokračovať v melodickej línii alebo odovzdávať ju partnerovi, • pracovať individuálne podľa partov alebo v spoločnej interpretácii, • kontrolovať plnenie umeleckých a technických úloh, • interpretovať skladby v rôznych tempách.	Žiak si má osvojiť: • vyjadriť v interpretácii charakter skladby pomocou základných hudobno-výrazových prostriedkov, • aplikovať základy návykov kolektívneho muzicírovania, • počúvať sa pri komornej hre, • interpretovať skladby komornej hry spoločne so spevom alebo inými melodickými nástrojmi zodpovedajúcich úrovni náročnosti daného ročníka. • návyky sebakontroly a sebahodnotenia, • umenie počúvať sólistu a pomáhať mu pri stvárnení charakteru skladby, • individuálnu prácu podľa partov: riešenie interpretačných a technických problémov. • hru skladieb v rôznych tempách, • prácu nad spoločnou interpretáciou: úvod, predtaktie, spôsoby hry, • metro – rytmická stavba skladby.	Žiak zvládol: 1. základné návyky pri hre: • princípy kolektívneho muzicírovania • základy súhry, pohotovosti pri interpretácii skladieb. • sluchovú kontrolu pri komornej hre. 2. repertoárové požiadavky • skladby podľa individuálneho plánu v triednej knihe 3. rozsah látky na ročníkovú prehrávku- 1 skladba primeranej náročnosti
2. Hudobno-teoretické poznatky	Učiť žiaka ovládať: • vytvárať základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách	Žiak si má osvojiť: • aplikáciu základných harmonických funkcií: T, S a D pri sprievode piesní vo forme kvintakordu a jeho	Žiak zvládol: • základné harmonické funkcie a ich obraty: T, S a D v durových a molových tóninách

		obratov v rôznych formách rozkladu akordu,	

Hudobný materiál:

A. Dvořák: Biblické písně